

дѣйствиува съ хубавата си рѣчь да се установятъ и осветятъ въ Конституцията, изработена отъ учрѣдителното Народно Събрание въ Търново, най-свободолюбивитѣ уредби: свобода на съвѣстѣта, свобода на словото и на печата, неприкосновеностъ на личностѣта и на жилището, свобода на събранията, задължително и безплатно учение, отговорностъ на правителството прѣдъ народа, и др. още права и свободи на народа. Освѣнъ съ хубава и сладка рѣчь въ учрѣдителното събрание, дѣто бѣ народенъ прѣдставитель, Славейковъ работи въ тая посока съ вѣстници — първомъ „Остенъ“, хумористически, и подирѣ „Цѣлокупна България“, издавани въ Търново.

Изработена и установена тая и такава Конституция, Славейковъ остана неинъ върлъ пазителъ и най-буденъ стражъ. Когато прѣзъ 1881 нашата Конституция биде спрѣна и тогавашниятъ Князь Ал. Батембергъ съ сила и чрѣзъ войска взе пълномощия да управлява седемъ години самовластно, интелигенцията, начело съ Славейковъ и неговитѣ другари, Д. Цанковъ и П. Каравеловъ силно се бори за запазването на Конституцията; нъ срѣщу грубата сила не можеше да се излѣзе на глава. Води се подирѣ люта и отчаяна борба за възстановлението на Конституцията. Настаха гонения и затвори срѣщу ратницитѣ на нейното възстановление. Изгоненъ изъ Княжеството, Славейковъ се спрѣ въ Пловдивъ, столица на другата половина на България, на автономната Източна Румелия, както се наричаше до съединението Южна България. Отъ тукъ чрѣзъ новъ вѣстникъ „Независимость“ и съ брошури той ратуваше за възврѣщане на Конституцията. Не се минаха ни двѣ години и, благодарение на общитѣ усилия, борба и жертви отъ страна на свободолюбивитѣ водачи и на свободолюбивата интелигенция и народа, пълномощията паднаха и Конституцията се възстанови.

П. Р. Славейковъ е билъ избранъ прѣдставитель почти у всичкитѣ Народни събрания; бивалъ е прѣдсѣдателъ на нѣкои отъ тѣхъ и нѣколко пжти министъръ. Редомъ съ туй бивалъ е пакъ учителъ (въ Пловдивъ) и пакъ вѣстникарь и писателъ.